

## התוכנית "התפתחות אישית ומעורבות חברתית"

### 3 מערכי שיעור לתלמידים בכיתות י' / יא'

#### בנושא: הטרדה מינית במסגרות להתנסות במעורבות חברתית

#### "אותי זה מטריד"

כתבה: נטע ידיד, מדריכה ארצית ביחידה למיניות ומניעת פגיעה מינית בילדים ובני נוער, שפ"י

#### רציונאל

בני הנוער המעורבים בפעילות חברתית במסגרת התוכנית "התפתחות אישית ומעורבות חברתית" נמצאים בשיאו של גיל ההתבגרות בשלב בו עולה הרצון למגע אינטימי ולקשר. ההצפה הרגשית, הבלבול, חוסר הניסיון והלחצים החברתיים עמם מתמודדים המתבגרים, מקשים עליהם לגבש עמדה בשאלות כגון: מהו ה"קו האדום" המבדיל בין סקרנות מינית לגיטימית לבין הטרדה מינית? מהו ההבדל בין חיזור ורצון להתחלת קשר ובין הטרדה מינית? מתי עוברת התנהגות בעלת אופי מיני את הגבול מתחום המותר לתחום האסור? איזו מערכת יחסים מותרת ואיזו אסורה? שאלות רבות שלעיתים קרובות נותרות ללא מענה.

בשנים האחרונות אנו עדים לעיסוק הציבורי הרב בנושא הטרדה מינית בכלל ובמקומות עבודה בפרט. למרות השיח הציבורי הרחב בנושא ניכר כי עדיין אין הפנמה מספקת של כללי מותר ואסור. אנו שולחים את התלמידים למעורבות ועשייה במקומות עבודה מוסדרים שבהם במצבים מסוימים יכולים להיווצר קשרים מיניים אסורים בין עובדים למתנדבים. בחלק מהמקרים הפרשי הגיל בין התלמידים לעובדים הקבועים קטן יחסית, מצב אשר יכול להוות פיתוי ליצירת קשרים מיניים. חשוב שניתן את הדעת לאפשרות קיומם של מצבים מורכבים במקומות המעורבות כגון: חיזור בין עובד קבוע ונער/ה, הטרדה מינית ופגיעה מינית.

כמערכת חינוך, אחת המשימות המוטלות עלינו היא להבטיח את הרווחה הנפשית של בני הנוער לכן עלינו לציידם בידע, מודעות וכלים להתמודד עם מצבים של הטרדה מינית ובדילמות הקשורות אליהם.

לעיסוק בנושא חשיבות נוספת, עצם השיח בנושא פותח את האפשרות לראות במורה דמות מכילה ותומכת שניתן לפנות אליה בשעת מצוקה.

**למורה:** לפניך 3 פעילויות העוסקות בנושא הטרדה מינית במקומות המעורבות החברתית.

מטרת הפעילות הראשונה היא קבלת מושג בסיסי כלפי ההבחנה בין קירבה רצויה לבלתי רצויה בין בני אדם.

הפעילות השנייה עוסקת בהטרדה מינית במקומות המעורבות / העשייה החברתית ובפעילות השלישית מוצג החוק בנושא.

בטרם תחילת העיסוק בנושא מוצג לפניך מידע כללי בנושא הטרדה מינית, בסיום הפרק מוצג החוק. חשוב שתקרא את כל החומר בנושא ותלמד אותו היטב בטרם הוא יועבר לתלמידים.

לשימושך מצורפת לקובץ מצגת העוסקת בחוק בנושא הטרדה מינית.

מבוא: הטרדה מינית מהי?

"כל מגע לא מוזמן, לא מקובל ולא הדדי, הערה, רמיזה, בדיחה או תשומת לב, המעליבה ופוגעת באדם המעורב וגורמת לו להרגיש מאוים, מושפל, נשלט או נבוך". (דה ליון 1989).

"התנהגות לא מבוקשת ולא הדדית כלפי אנשים, הנמצאים בעמדות פחות חזקות או בנסיבות פחות חזקות".

(שטראוס 1992).

ההטרדה המינית הינה התנהגות פיזית או מילולית בעלת אופי מיני המופנית לאדם בניגוד לרצונו או שלא בהסכמתו.

היא פוגעת בכבוד האדם, בחירותו, ובזכותו לשוויון הזדמנויות. היא משפילה ומבזה את האדם אליו היא מופנית, בין השאר על ידי התייחסות אליו כאל אובייקט מיני לשימוש של המטריד, ולא כאל אדם כעל רצונות ובחירות משל עצמו.

ההתנהגות הפוגעת יכולה להיות מילולית (שימוש במילים ו/או אמירות בעלות אופי מיני) או פיזית (נגיעה, ליטוף, נשיקה, התחככות) ומתייחסת לטווח התנהגויות רחב החל מהטרדה מינית מילולית ועד להתנהגות המהווה עבירה פלילית כגון מעשה מגונה או אונס.

הטרדה מינית בחלקה היא מושג סובייקטיבי. ייתכן כי מה שיראה לאדם אחד כהטרדה, יתפרש בעיני האחר כמחמאה. יוצאים מן הכלל הם הסעיפים בחוק העוסקים במעשים מגונים ובסחיטה באיומים. (כמשמעם בחוק העונשין).

ברוב המקרים הטרדה מינית נעשית על ידי גבר כלפי אישה, אך גם יכולה להיעשות על ידי אישה כלפי גבר,

ע"י גבר כלפי גבר וע"י אישה כלפי אישה.

## הקדמה למורה:

שיח בנושא מיניות אינו יכול להתקיים בסביבה סטרילית וניטראלית. שיח כזה מעורר רגשות רבים ומגוונים ומציף מגוון רחב של דעות. חשוב לתת הד לכל הדעות, גם לקולות המתרעמים והמתנגדים אך לציין שחוק הוא חוק, לא תמיד אנו מסכימים עם החוק אך אנו מקיימים אותו כי כאזרחים החובה הזו חלה על כולנו.

הקושי העיקרי בשיח על נושא המיניות הוא אי היכולת לצפות את מה שיעלה בשיח לכן יש לקבוע מראש כללי שיח:

1. לכל אחד יש זכות מלאה להביע את דעתו במלואה ללא הפרעה גם במידה והיא אינה עולה בקנה מידה אחד עם דעות של אחרים בכיתה.

2. כל אחד מדבר בשם עצמו בלבד! אף אחד אינו מציג אירוע שקרה לתלמיד/ה אחר/ת שנכח בכיתה.
3. אין לציין שמות של מעורבים כאשר מביאים דוגמה לאירוע אותו חוו.
4. לא מדברים על נושאים אישיים בכיתה! אם בעקבות השיח תלמיד/ה מעלה תכנים אישיים רצוי לציין כי אנו יותר מנכונים לשמוע, להנחות, לעזור בכל מקרה ומקרה לגופו אך רצוי שהדברים יאמרו בסוף השיעור במקום שקט ופרטי כדי שהמורה תוכל להקשיב לתלמיד באופן מלא ולעזור לו/ה להתמודד עם הסוגיה אותו היא / הוא מעלה.
5. במקרה בו תלמיד/ה מתעקש/ת להעלות תוכן אישי חשוב לציין בפניו/ה שעליו/ה לשקול שנית את החלטתו/ה. מאחר וכרגע השיח בכיתה פתוח ויש הבנה והכלה לכל מה שנאמר ישנה נטייה לספר סיפורים אישיים שלוחצים ומעיקים, אלא שעל התלמיד/ה לקחת בחשבון שיהיה קשה, ואולי אף בלתי אפשרי, לשמור על האירוע בסוד, ועל כן עליו/ה לשקול מה יהיה המחיר בשל הפצת האירוע בהמשך במידה ויופץ.
6. כאשר תלמידים מבטאים אמירה כמו: "הלוואי ומשהו בוגר יתחיל איתי....", "מה יגידו לי עם מי לצאת ועם מי לא?" עלינו לציין שיחסים בין מתנדב/ת לאחראי עליו אפשריים לחלוטין אך בתום ההתנדבות. אפשרות נוספת היא לעבור לעשייה / למעורבות במקום אחר. עליהם להבין שהנפגע העיקרי במקרה של יחסים אינטימיים יהיה האדם הבוגר והאחראי לכן במידה והוא/היא חשובים להם יידרש איפוק עד סיום תקופת העשייה / המעורבות.
7. משפט כמו: "כולם נוהגים כך" מעורר את השאלה: האם תמיד אתם עושים כל מה שכולם עושים? בכל מצב? (האם כולם מעתיקים במבחנים? האם כולם מעשנים? האם כולם שותים אלכוהול? האם כולם גונבים מהחנות?) אפשר לבחון אתם מצבים בהם הם לא עשו מה שכולם עשו – מה קרה בעקבות זה? אפשר לבחון אתם מצבים בהם הם כן עשו מה שכולם עשו למרות שידעו שזה אסור ושלמו על כך מחיר איך זה היה עבורם. היום בדיעבד, האם הם היו עוזרים לרגע ובוחרים לעשות משהו אחר או שהיו ממשיכים לעשות מה שכולם עושים למרות המחיר הכבד הצפוי?

## פעילויות מומלצות:

### 1. פעילות של מגע (פעילות פתיחה)

#### מטרות:

1. הכרות עם תחושות אישיות במצבי קירבה וריחוק מאנשים שונים
2. הכרות עם המושגים: מרחב אישי, פלישה וגבולות במרחב האישי
3. בחינה של המושגים: מותר / אסור, נכון / לא נכון ביחסי קירבה, רעות וחברות

#### הנחיות:

המשתתפים מתחלקים לשני טורים ונעמדים אחד מול השני במרחק גדול (בהתחשב בגודל החלל).

הוראה א':

- התקרבו אחד אל השני כל עוד אתם חשים בנוח. עצרו במרחק המתאים לכם כאשר אתם נעמדים אחד מול השני.
- הסתכלו אחד על השני.
- הניחו יד אחת סמוך לכתף של האדם שמולכם ומדדו את המרחק ביניכם.
- שוחחו ביניכם.

הוראה ב':

- המשתתפים בטור א' ישנו את המיקום שלהם כך שכעת יעמדו זוגות חדשים אחד מול השני.
- עמדו אחד מול השני במרחק רב.
- התקרבו אחד אל השני כל עוד אתם חשים בנוח.
- הניחו יד אחת סמוך לכתף של האדם שמולכם ומדדו את המרחק ביניכם.
- נעצו מבטים אחד בשני ללא מילים (יש להקפיד על טווח זמן ארוך יחסית)

הוראה ג':

- המשתתפים בטור א' ישנו שוב את המיקום שלהם. יש להקפיד שהזוגות שנעמדים אחד מול השני יהיו חדשים.
- עמדו אחד מול השני במרחק רב.
- התקרבו אחד אל השני כל עוד אתם חשים בנוח.
- הניחו יד אחת סמוך לכתף של האדם שמולכם ומדדו את המרחק ביניכם.
- נעצו מבטים אחד בשני ללא מילים. (יש להקפיד על טווח זמן ארוך יחסית)
- כעת התקרבו אחד אל השני בצעד אחד ללא מילים והישארו כך (יש להשאר במצב זה מס' שניות – די זמן שיוכל לגרום לתחושת אי נוחות)
- קחו צעד אחורנית וכעת חזרו למקומכם.

שאלות לדיון:

- כיצד הרגשתם במהלך הפעילות?

- מתי חשתם נוח יותר מתי חשתם מבוכה או אי נעימות, מדוע?
- האם זה מזכיר לכם מצבים מסוימים?
- האם תרצו לספר ללא ציון שמות ו/או זיהוי האנשים?
- מה לדעתכם התרגיל בחן?

## למורה:

התרגיל בא לבחון כיצד אנו חשים במצבי קירבה, את נושא הגבולות, מידת האינטימיות שאנו מוכנים לה עם אנשים שונים וכו'.

כאשר קיימת קירבה רבה מידי עם אנשים שאין לי אתם יחסים אינטימיים מתחילה בד"כ תחושת אי נוחות. גם נעיצת מבטים עשויה מאד להביך ולגרום לאי נוחות – בפרט כשאין אפשרות לדבר. נעיצת מבטים וקירבה פיסית עשויים להתפרש במצבים מסוימים כפלישה או חדירה.

ביפנית קוראים לזה MA. ה- MA הוא הטווח, התחום שלי והגבולות שלי שאסור לאחרים לחצות אותם ללא אישורי.

חדירה לתחום שלי תתאפשר בשני מצבים – במצב של אהבה או במצב של מלחמה.

כאשר מדברים על תחושת חנק וצפיפות מדברים על פלישה. התקרבות יתר ונעיצת מבטים מקרוב יכולים להתפרש כמעשה תוקפני, מביך, לא נעים, פולשני.

לסיכום: מגע יכול להיות נעים ומכבד מאידך הוא יכול להיות תוקפני ופולשני. עלינו לכבד את רצונותיו של הפרט ואת גבולותיו, אסור לנו לפלוש ל- MA שלו ללא אישור.

## 2. האם זו הטרדה מינית ?

למורה: לפניך מספר אירועים בנושא הטרדה מינית לדיון בכיתה. מטרת האירועים לסקור מצבים אפשריים של הטרדה מינית במקום המעורבות, לבחון את יחס התלמידים כלפי כל אחד מהאירועים, את הבנתם מהי הטרדה מינית, לבחון עד כמה החוק בנושא מובן ומוכר להם דיו ומה ניתן לעשות ואל מי ניתן לפנות בעת מצוקה.

בשלב הראשון מומלץ לערוך את הפעילות, בשלב השני מומלץ לערוך לתלמידים הכרות עם החוק להטרדה מינית המופיע בהמשך.

## מטרות:

1. הכרות עם החוק להטרדה מינית
2. הבנה מהי הטרדה מינית במקומות עבודה או התנדבות או "מעורבות ועשייה חברתית"
3. הכרות עם מקורות לעזרה

## הנחייה:

על התלמידים להתחלק לקבוצות בנות 4 – 5 תלמידים. כל קבוצה תקבל אירוע ותדון בו בהתאם לשאלות המוצגות בסוף האירוע. בכיתה גדולה ניתן לחלק את אותו אירוע לשתי קבוצות.

## אירוע א':

את תלמידה בכיתה י' לפני חודשיים החלטת לקיים את העשייה החברתית שלך במד"א. העבודה מרתקת אך מפגישה אותך עם מצבי חיים מגוונים שלא כולם מסתיימים בטוב. המראות לעיתים קשים ומטלטלים בפרט כשמדובר בשאלה של חיים או מוות או בסבל בל יתואר של אנשים ובפרט של ילדים קטנים.

מה שעוזר לך להתמודד עם הרגעים הקשים הללו זו המסירות האין סופית והאהבה הרבה ששוררת בין אנשי הצוות. ברגעים כאלה הם המשענת. החיבוק החם, הליטוף המרגיע עוזרים להתמודד עם המראות הקשים. העבודה לעיתים נגררת לשעות בלתי מקובלות, בעיקר בסופי שבוע כשאינך חייבת לקום למחרת בבוקר לביה"ס.

לאחרונה החיבוק של אחד מהפרמדיקים גורם לך לאי נוחות. את חשה שזה לא החיבוק הרגיל המוכר, יש בזה משהו נוסף. הוא מחבק, קצת מלטף, זה נעים ומרגיע מחד, בפרט ברגעים קשים, אבל גם עושה משהו לא נעים בבטן, מן התכווצות כזו. לאחרונה את חשה שבזמן חיבוק, בפרט כשאתם כמעט לבד בשעות הקטנות של הלילה, היד שלו נעה למקומות אחרים בגוף – לעורף, לפניך, קצת מתחת לחולצה – את מתחילה לחוש פניקה, אינך יודעת איך לפרש את הסיטואציה...

ספרת על כך לחברה טובה שלך שפעילה יחד אתך. היא אמרה לך שאת סתם מגזימה. לדבריה הוא מקסים ונחמד והיא אינה מבינה מה הבעיה. אבל את מרגישה לא בנוח בסביבתו מתחילה לחוש מתוחה בקרבתו ושואלת את עצמך האם מה שאת מרגישה נורמאלי/לא נורמאלי? האם הדרך בה הוא נוגע בך בסדר/לא בסדר? האם מותר לך לומר משהו למשהו ואם כן למי? לבחור? למנחה בביה"ס? מי או מה יכולים לעזור לך?

## שאלות לדין:

1. מה אתם מרגישים כשאתם שומעים על האירוע?
2. מה דעתכם על התנהגותו של הפרמדיק? בסדר/לא בסדר?

3. האם זו הטרדה מינית או חיזור לגטימי בין בני זוג?
4. כיצד ניתן להבחין בין הטרדה לחיזור? כיצד יודעים זאת?
5. האם זה נכון שהפרמדיק יחזר אחרי הנערה?
6. אל מי פונים? עם מי מתייעצים?

אירוע ב:

את פועלת בתחנה לכיבוי אש. את אוהבת את הצוות רובם צעירים, נמרצים מלאי הומור. כל רגע בחברתם זו חוויה מעניינת. לפני שבוע שמת לב שראש הצוות במשמרת הקבועה שלך מסתכל עליך כל הזמן. הוא מוצא חן בעיניך, זה מאד מחמיא לך שהוא מסתכל עליך, אבל ברור לך שאין לזה סיכוי, זה נחמד אך לא יותר מכך, הוא כל כך מבוגר בטח בן 30 פלוס ואת כל כך צעירה.

אתמול הוא ניגש אליך והציע שתישארי אתו למשמרת לילה. הוא אמר לך שאת מאד מוצאת חן בעיניו ושהוא ילמד אותך דברים שתינוקות צעירים בני גילך לעולם לא יוכלו ללמד אותך. את מבוהלת, את לא יודעת כיצד להגיב. מצד אחד את מרגישה מאד מחמאת אך מצד שני פוחדת. עד כה לא היה לך קשר זוגי רציני, אפילו להתנשק את לא ממש יודעת. כל עוד הוא רק הסתכל עליך זה החמיא אבל כשזה הפך לאמיתי זה הבהיל. את לא יודעת מה לומר ואיך להגיב. את חוששת שאם תסרבי הוא לא יאפשר לך להמשיך לפעול במשמרת שלו וזו השעה היחידה שנוחה ומתאימה לך.....

שאלות לדיון:

1. מה אתם מרגישים כשאתם שומעים על האירוע?
2. מה דעתכם על התנהגותו של ראש הצוות? בסדר/לא בסדר?
3. האם זו הטרדה מינית או חיזור לגטימי?
4. האם התנהגותו של ראש הצוות מקובלת ולגיטימית?
5. אל מי פונים? עם מי מתייעצים?

אירוע ג:

הילה מעורבת בעשייה בבית חולים. במחלקה שבה היא מעורבת ישנו מתמחה צעיר חתיך ברמות. הילה מאוהבת בו ועושה הכל כדי למשוך את תשומת ליבו. הבחור מחייך אליה בנימוס אך נמנע מלהיות אתה לבד בחדר ולא נענה לחיזוריה.

הילה החליטה שעליה לדבר אתו באופן ישיר, טלפנה אליו וכשלא הגיב החלה להפציץ אותו במסרונים. בשבוע שעבר הוא פנה אליה בלחש בצד, בשעה שהם היו ביחד במחלקה, ובקש ממנה

בצורה מנומסת אך כזו שאינה משתמעת לשתי פנים שהיא תפסיק. הוא ציין שהיא ילדה חביבה אך צעירה עבורו והוא אינו מעוניין בשום קשר עמה. הילה נפגעה והמשיכה להתקשר ולשלוח הודעות ומסרונים לטלפון שלו ולמייל שלו ובקשה מחברותיה שגם הן תעשנה זאת כדי שהוא יבין שאותה לא דוחים.

#### שאלות לדיון:

1. מה דעתכם על התנהגותה של הילה?
2. האם לדעתכם זו דרך חיזור לגיטימית?
3. האם ישנה כאן עבירה על החוק?

#### אירוע ד':

החלטת לפעול במעורבות בבית זקנים. אתה מגיע לשם מידי שבוע. יצרת קשר מיוחד עם גבר מבוגר ניצול שואה. אתה אוהב לשמוע את הסיפורים שלו והוא את שלך. אתה מלווה אותו מידי שבוע לספריה (הוא נעזר בהליכון) ולרוב אתם נוהגים לחזור לחדרו לשתות קפה חם ולפטפט או למלא ביחד תשבצים.

הנכד שלו בן 28 מבקר אותו לעיתים, לאחרונה הוא החל להגיע כל פעם שאתה שם. בפעם האחרונה שהגעת הנכד היה בחדר ואמר לך שסבו הובהל לבית חולים מאחר וחש ברע. בעוד אתה מתלבט מה לעשות הוא ניגש אליך מחבק אותך קלות, אומר לך כמה שאתה מושך אותו ומתחיל לעסות לך את הכתפיים.

אתה המום. אתה מבוהל, מבויש, לא יודע מה לעשות ואל מי לפנות. אתה חושש שאם תספר את זה או שיצחקו עליך ויאמרו שאתה הומו סקסואל או שילעגו לך שאתה כזה נמושה שאינך מסוגל להכות אותו.

#### שאלות לדיון:

1. איך הייתם מרגישים אילו היה קורה לכם דבר דומה? (בנים / בנות)
2. האם זה נראה לכם תקין?
3. מה ניתן לעשות? אל מי ניתן לפנות?

#### דיון במליאה



המורה יזמין את התלמידים לשתף תחילה בתהליך שהתרחש בתוך הקבוצות ובהמשך לתכנים שעלו:

- מה הייתה האווירה במהלך הדיון בקבוצה?
- מה היו הרגשות שעלו?
- על מה הסכימו ועל מה היו חילוקי דעות?
- האם היו הבדלים בגישה ובהתייחסות בין בנים ובנות לכל אחד מהאירועים?
- האם ניתן לנסח עקרונות המחדדים את גבולות המגע הגופני המותר והאסור בקשר מיני.
- אל מי פונים במקרה של חשד להטרדה מינית?

המורה יציג את החוק למניעת הטרדה מינית (מופיע בהמשך).

- האם החוק חידש או הפתיע במשהו?
- האם משהו השתנה בהבנה שלכם את הנושא לאחר ההכרות עם החוק?
- מה הלמידה המשמעותית שהייתה לכם במפגש היום?
- ציינו דבר אחד שלגביו שיניתם את דעתכם.
- האם ישנו דבר אחד שלגביו אתם חשים שיצאתם מחוזקים יותר?

מסרים ונקודות למחשבה שיעזרו בפיתוח כוחות התמודדות במצבים של הטרדה

- היו קשובים לתחושות לא נוחות ולא נעימות, סמכו על תחושות הבטן שלכם.
- גופכם הוא שלכם. אל תאפשרו לאחרים לעשות בו משהו בניגוד לרצונכם. היו אתם אדונים לעצמכם.
- אל תישארו לבד עם סודות מעיקים! פנו אל האדם שאתם סומכים עליו ושתפו אותו במועקה.
- גלו אחריות כלפי חבריכם. כשהם במצוקה שתפו מבוגר שיכול סייע.
- למדו להבחין בין מתנה לפיתוי, ובין מתנה לשוחד. שניהם מסתירים כוונות אחרות שעלולות להזיק. היזהרו מהפח שטמון בהם.

## למורה:

חשוב לסכם את הנושא תוך דיון עם התלמידים אל מי פונים ומתי. יש לציין מספר דמויות שיכולות לתמוך ולעזור כגון: הורים, מחנך/כת, יועץ/צת, מורה אחר שסומכים עליו/ה בביה"ס, מנהל/ת, פסיכולוג ביה"ס וכו'. חבר/ה במקרה הזה יכול/ה להיות דמות מכילה, משתתפת ומבינה אך לא די בחבר/ה כדי לעצור את ההתנהגות המטרידה – חשוב לפנות למבוגר שסומכים עליו שיוכל להשפיע ולקדם את הפסקת ההתנהגות הפוגעת.

יש לשוחח עם התלמידים גם על כך שלא תמיד קל להתלונן, לעיתים קרובות הנער/ה מאשימים את עצמם בהתנהגות של המבוגר המטריד וחוששים להתלונן, לעיתים עולה החשש שהנער/ה לא הבינו נכון את כוונת האדם המטריד וכו', במקרים כאלה לחברים שרואים ויודעים יש אחריות לעזור לנער/ה המוטרים להציג את הבעיה בפני מבוגר שיוכל לחשוב אתם מה הדרך הנכונה על פיה יש לפעול.

המסר המרכזי – למטריד אסור להטריד, בלא קשר למה שהנער/ה אמר/ה, לבש/ה, התנהג/ה וכו', סירוב הוא סירוב ופרושו לא ברור וחד משמעי!!!

כל מגע שלא בהסכמה, תוך שימוש במניפולציה, כוח, סחיטה או איומים הם בניגוד לחוק.

## חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח, 1998:

חוק זה מטרתו לאסור הטרדה מינית כדי להגן על כבודו של האדם, על חירותו ועל פרטיותו וכדי לקדם שוויון בין המינים. אין הכוונה, בחוק זה, למנוע חיזור או להרתיע מפני יוזמה, שכוונתה ליצור יחסים קרובים בין אנשים, לרבות יחסים אינטימיים.

### הטרדה מינית והתנכלות

(א) הטרדה מינית היא כל אחד ממעשים אלה:

(1) סחיטה באיומים, כמשמעותה בסעיף 428 לחוק העונשין, כאשר המעשה

שהאדם נדרש לעשותו הוא בעל אופי מיני;

(2) מעשים מגונים כמשמעותם בסעיפים 348 ו-349 לחוק העונשין;

(3) הצעות חוזרות בעלות אופי מיני, המופנות לאדם אשר הראה למטריד

כי אינו מעונין בהצעות האמורות;

(4) התייחסויות חוזרות המופנות לאדם, המתמקדות במיניותו, כאשר אותו

אדם הראה למטריד כי אינו מעונין בהתייחסויות האמורות;

(5) התייחסות מבזה או משפילה המופנית לאדם ביחס למינו או למיניותו,

לרבות נטייתו המינית;

(6) הצעות או התייחסויות כאמור בפסקאות (3) או (4), המופנות למי

מהמנויים בפסקאות המשנה (א) עד (ו), בנסיבות המפורטות בפסקאות

משנה אלה, גם אם המוטריד לא הראה למטריד כי אינו מעונין בהצעות

או בהתייחסויות האמורות:

(א) לקטין או לחסר ישע - תוך ניצול יחסי מרות, תלות, חינוך או

טיפול, ואם טרם מלאו לקטין 15 שנים - גם בלא ניצול יחסים

כאמור, ובלבד שהמטריד אינו קטין.

(ב) למטופל, במסגרת טיפול נפשי או רפואי - תוך ניצול תלות של

המטופל במטפל;

(ג) לעובד במסגרת יחסי עבודה, ולאדם בשירות במסגרת שירות - תוך

ניצול מרות ביחסי עבודה או בשירות;

הקושי בהגדרה:

קיים קושי משפטי בהגדרת הטרדה מינית מאחר ולא תמיד קל לקבוע מתי עוברת התנהגות בעלת אופי מיני את הגבול מתחום המותר לתחום האסור?

כמו כן נשאלת השאלה מה ההבדל בין חיזור ורצון להתחלת קשר ובין הטרדה מינית?

מדינת ישראל  
משרד החינוך  
מינהל פדגוגי  
אגף א' שרות פסיכולוגי ייעוצי  
אגף תכניות סיוע ומניעה

על פי החוק התשובה היא הסכמה ורצון חופשי של שני הצדדים. ע"פ החוק "כאשר האדם הראה למטריד כי אינו מעונין בהצעות האמורות" והוא ממשיך בהתנהגותו ההתנהגות תחשב להטרדה מינית.

הטרדה מינית תתקיים גם במצבים בהם קיימים יחסי עבודה או יחסי תלות כגון: עובד ומעביד, מורה ותלמיד, מתנדב וחונך. מדובר במצבים שבהם מתקיימת היררכיה בין האנשים או מצבים בהם קיימים פערים משמעותיים בגיל ובשלב ההתפתחותי והקוגניטיבי של כל אחד מהצדדים.

בכל מקרה אסורים יחסים, גם אם הם נעשו לכאורה בהסכמה חופשית של שני הצדדים, במצבים היררכיים כגון אלה שצוינו לעיל.